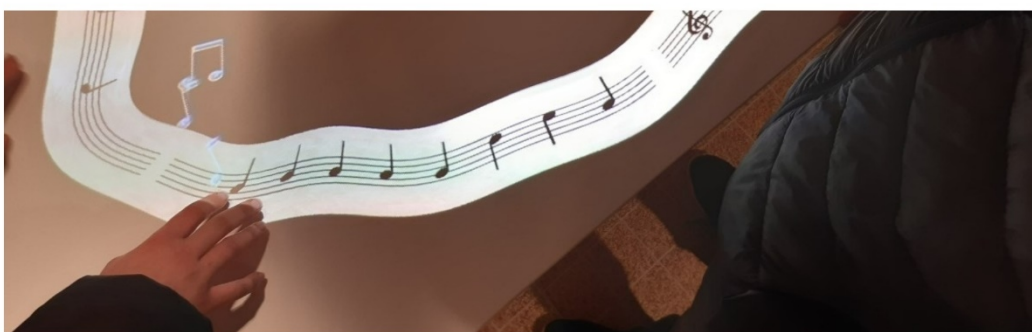
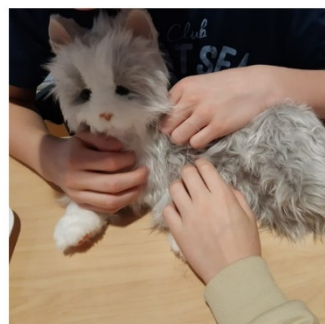

Budget och verksamhetsplan 2024-2027 för Socialnämnden

Verksamhetsplan för nämnden 2024-2027

Vision

Askersunds kommun ska vara en plats där det är attraktivt att leva och hållbart att bo och verka. Vi ska som kommun bidra till våra invånares möjligheter att ha en bra vardag.

Övergripande perspektiv

Att arbeta för ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet såväl som ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa har länge varit och ska även fortsätta vara centralt i det politiska arbetet och i våra verksamheter. Dessa perspektiv ska genomsyra det dagliga arbetet i Askersunds kommunorganisation.

Nämndens uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande perspektiv och målområden för Askersunds kommun. Vidare fastställs budgetramar och investeringsramar för nämnderna.

Varje nämnd skall utifrån ämnesområde ange verksamhetsmål för att kommunfullmäktiges mål ska uppfyllas. Nämnderna ska prioritera sitt arbete för att nå kommunfullmäktiges vision inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Nämnderna ska säkerställa god planeringsförmåga och strategiskt arbeta med möjligheter och behov för de egna verksamheterna de kommande åren.

All verksamhet i Askersunds kommun skall utföras i enlighet med de övergripande perspektiven tillgänglighet, allas lika värde och folkhälsa.

Varje nämnd skall fatta beslut om en verksamhetsplan för den egna verksamheten där verksamhetsmål ingår. Utöver mål för att uppfylla kommunfullmäktiges mål, kan nämnderna besluta om egna mål som är relevanta för verksamheten. Nämnderna ska även i sina verksamhetsplaner och verksamheter beakta de av kommunfullmäktige beslutade politiska program som är relevanta för den egna verksamheten. Nämnderna ska vara aktiva och delaktiga i budgetarbetet genom att i samband med beslut om verksamhetsplan ta fram det underlag som behövs för budgetberedning och kommande beslut om budget i kommunfullmäktige.

Nämnderna ska i delårsbokslut och årsbokslut utöver ekonomisk redovisning, redovisa verksamhetsmål och måluppfyllelse samt redovisa av kommunfullmäktige givna uppdrag. Uppföljning av de av kommunfullmäktige beslutade programmen görs i samband med årsbokslut.

Socialnämndens verksamhet och arbete med kommunfullmäktiges målområden

Av socialnämndens reglemente framgår vad kommunfullmäktige har beslutat är socialnämndens ansvarsområde. Socialnämnden ansvarar för och bedriver socialtjänst till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) samt enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Socialnämnden ansvarar även för individ och

Askersunds

K O M M U N

familjeomsorgsverksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), och annan särskild lagstiftning inom området. Socialnämnden ansvarar även för familjerättsfrågor, mottagande av ensamkommande barn samt integrationsuppdraget.

Socialnämnden bedriver även hälso – och sjukvård i enlighet med hälso – och sjukvårdslagen (HSL) och annan särskild lagstiftning inom hälso – och sjukvårdens område. Nämnden är huvudman för den kommunala hälso – och sjukvården vilket även innebär att socialnämnden är vårdgivare för den verksamheten.

De av fullmäktige beslutade målen är indelade i fyra olika målområden.

- God ekonomisk hushållning
- De kommunala kärnverksamheterna
- Tillväxt och demografi
- Specifika utvecklingsområden.

Målområde 1 – God ekonomisk hushållning

Kommunen ska enligt kommunallagen ha mål för en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv.

Målområde 1 är det målområde som adresserar god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ekonomin ska sätta gränsen för verksamhetens omfattning. God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv avser kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning måste det finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

God ekonomisk hushållning uppnås för Askersunds kommun är när de finansiella målen och verksamhetsmålen inom målområde 1 uppfylls.

Tilldelade mål från kommunfullmäktige

Mål 1:

Verksamheten ska bedrivas inom beslutad driftbudgetram

All verksamhet ska utföra sitt uppdrag inom ramen för tilldelad budget. Den demografiska utvecklingen, yttre osäkerhetsfaktorer och osäker ekonomi är faktorer som utmanar socialnämndens uppdrag och som påvisar ett fortsatt behov av strukturerat arbete och effektivisering av verksamheten.

Ekonomiska effekter som uppkommer utifrån beslutade mål och uppdrag ska vara kostnadsberäknade och ingå i planerad budgetram och ambitionsnivån för socialförvaltningens verksamheter får inte vara högre än att det är rimligt att nå en budget i balans. Åtgärder för att finna en rimlighet mellan ambitionsnivå, behovsnivå och budget i balans har initierats under 2023 och arbetet kommer att fortgå under 2024.

Ekonomi i balans är en grundläggande förutsättning för att kunna leverera verksamhet med god kvalitet.

Mål 2:

Investeringar ska ske i enlighet med beslutad investeringsbudget

Ekonomi i balans är grundläggande förutsättning för att kunna leverera verksamhet med god kvalitet.

Mål 3:

Socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

De kommande åren står svensk vård och omsorg och socialtjänst inför en stor samhällsutmaning till följd av den demografiska och tekniska utvecklingen. Behovet av insatser kommer succesivt att öka samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder minskar. Av den anledningen krävs det åtgärder för att säkerställa den framtida välfärden med trygg och säker vård, omsorg och socialtjänst. För att klara kompetensförsörjningen krävs det ett aktivt arbete med att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Genom att tydliggöra kompetenskrav, erbjuda kompetensutveckling och prioritera arbetsmiljöarbetet så ökar attraktivitet för yrkena. Det bidrar även till att medarbetare med rätt kompetens i högre grad väljer att söka sig till socialnämndens verksamheter och att befintliga medarbetare väljer att stanna kvar samt förlänga sitt yrkesliv.

En välfungerande verksamhet förutsätter även samarbete och dialog mellan chef och medarbetare. Ett gott ledarskap utgår från verksamhetens behov och bygger på att chefen har förutsättningar i sitt chefsuppdrag för att i sin tur kunna skapa förutsättningar för medarbetarna att göra ett bra arbete genom delaktighet och inflytande. Det är även en förutsättning för att medarbetarna ska kunna ta ansvar i sitt medarbetaruppdrag.

Motivation och engagemang ökar när alla förstår målet och syftet med verksamheten och kan vara med och bidra till uppdragets utförande utifrån sin kompetens, vilket leder till en god arbetsmiljö och ökad kvalitet för verksamheten.

Indikatorer kopplat till målet – socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö.

Syftet med indikatorerna är att de ska användas som stöd vid bedömning av måluppfyllelse för aktuellt målområde och specifikt formulerat mål. Socialnämndens egna formulerade mål och indikatorer inom angivet målområde redovisas på s 16 och ska inkluderas i helhetsbedömningen. Bedömningen av måluppfyllelse görs både utifrån nivå och trend.

Sjukskrivningstalen bland socialförvaltningens medarbetare ska minska.

Mått/metod: Sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet

Adressering: socialförvaltningen

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 (DÅ)	2024	2025	2026	2027

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
Sjukfrånvaro i procent	11,5%	9,5%	7 %	7%	7%	7%

HME resultatet från medarbetarundersökningen

HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäter motivation, ledarskap och styrning inom en organisation. Värden under 50 indikerar stora behov av åtgärder, värden mellan 50 och 69 innebär att utvecklingspotential finns och att det kan förbättras. Värden över 70 innebär att de fungerar bra och ska bevaras.

Mått/metod: Resultat från den årliga medarbetarundersökningen - Indexvärde

Adressering: Socialförvaltningen

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023	2024	2025	2026	2027
HME - index	77	76	75	75	75	75

Mål 4:

Socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter

Den pågående omfattande omställningen mot en Nära vård avser ett nytt sätt att arbeta med vård och hälsa. I begreppet Nära vård inkluderas vård, omsorg och socialtjänst, vilket innebär att begreppet Nära vård har ett bredare perspektiv än enbart vård. Kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar.

Utifrån det ska socialnämndens insatser utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Den enskildes stöd ska bygga på individens egna mål med insatsen och bidra till att återfå eller bibehålla förmågor genom ett rehabiliterande förhållningssätt och arbetssätt. Individer som får insatser från socialnämnden ska ges fortsatt möjlighet att påverka sina liv och sin vardag och för att realisera det är utredningsmetoderna IBIC och BBIC i förvaltningens myndighetsutövning centrala tillsammans med ett tydligt personcentrerat förhållningssätt vid upprättandet av genomförandeplaner och vårdplaner.

Individer som får insats och stöd från verksamhetsområdena vård och omsorg samt funktionsstöd ska uppnå en så god hälsa och välbefinnande som möjligt utifrån den enskildes förutsättningar. Fysisk aktivitet, goda matvanor, socialgemenskap och meningsfullhet utgör tillsammans en hållbar livsstil som leder till god hälsa. Personer med funktionsnedsättning behöver även erbjudas pedagogiskt stöd för att ges möjlighet att uppnå en god hälsa och livsstil.

Insatser och stöd från verksamhetsområde individ och familjeomsorg ska utgå från hemmaplan och syfta till att stärka individens möjlighet att ta eget ansvar, bygga på kunskap och evidens samt erbjudas

tidigt utifrån både perspektiven ålder och nivå på behov. Hemmaplanslösningar och tidiga insatser syftar till både hög kvalitet och kostnadseffektivitet.

I SOFS 2011:9, Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, definieras kvalitet genom att verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar och andra föreskrifter för verksamheten samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Detta sammantaget ger kvalitet i socialnämndens insatser vilket leder till en mer resurseffektiv verksamhet.

Ytterligare en aspekt som är central för socialnämndens mål om effektiv resursanvändning är att det finns en god verksamhetsstyrning och en ändamålsenlig organisation.

Målområde 2 – De kommunala kärnverksamheterna

Tilldelade mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Mål 1:

Socialnämnden har en äldreomsorg som är trygg och väldimensionerad

Uppdrag: Socialnämndens arbete inom det förebyggande och rehabiliterande området, för att minska behov av vård och ge ökad livskvalité, ska redovisas till kommunfullmäktige. Effekter av arbetet samt eventuella trender ska redovisas.

Kvalité och effektivitet inom vård och omsorg redovisas inom målområde 1 mål 4 - effektiv resursanvändning och hög kvalitet i socialnämndens verksamheter

Mål 2:

Alla invånare ska ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning

Uppdrag: Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar att inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Målområde 3 – Tillväxt och demografi

Ingen måltilldelning inom området från kommunfullmäktige till socialnämnden

Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden

Tilldelade mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Mål 1:

Digitaliseringen ska öka

För att möta den demografiska utmaningen behöver socialnämnden, förutom att vara en attraktiv arbetsgivare, hitta nya lösningar, förändra arbetssätt och använda ny teknologi. Socialnämndens verksamheter behöver bättre tillvarata digitaliseringen möjligheter för att öka kvalitén och resurseffektiviteten i verksamheten. Användning av ny teknik ska utveckla arbetssätten inom förvaltningens verksamheter.

Att införa ny teknik och digitalisering är inte ett mål i sig utan det är ett verktyg som ska användas som stöd för att uppnå verksamheternas mål. Det ska underlätta, avlasta och stödja medarbetarna i deras arbete samt ge möjlighet till ökad delaktighet och självständighet för dem vi finns till för.

En digital agenda och strategi ska etableras i verksamheterna och en målbild är att vissa processer och arbetssätt ska kunna digitaliseras helt eller delvis.

Kommunfullmäktiges tilldelade mål och uppdrag till socialnämnden i tabellformat

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
<p>Målområde 1 - God ekonomisk hushållning – Alla nämnder ska ur ett finansiellt perspektiv verka för att:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Verksamheten bedrivs inom beslutad driftbudgetram.2) Investeringar sker i enlighet med beslutad investeringsbudget. <p>Alla nämnder ska ur ett verksamhetsperspektiv verka för att:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kommunen är en attraktiv arbetsgivare.2) Att kommunen verksamheter präglas av effektiv resursanvändning och hög kvalitet.	<p>Socialnämnden följer löpande upp verksamheten både på drift- och investeringssidan och avrapporterar eventuella avvikelser från budget samt förslag till åtgärder för att komma inom ram.</p> <p>Socialnämnden följer löpande upp sjukskrivningstalens utveckling och vidtar lämpliga åtgärder för dessa ska ligga på en rimlig nivå och att resultatet för hållbart medarbetarengagemang utvecklas positivt.</p> <p>Socialnämnden redovisar genom lämpliga mått och nyckeltal hur kostnadseffektivitet och hög kvalitet upprätthålls.</p>
<p>Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna</p>	<p>Socialnämndens arbete inom det förebyggande och rehabiliterande området, för att minska behov av vård samt ge ökad livskvalité, ska redovisas till kommunfullmäktige.</p>

Kommunfullmäktiges målområde	Uppdrag
	<p>Redovisningen ska innehålla effekter av arbetet samt eventuella trender.</p> <p>Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar att inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.</p> <p>Kvalité och effektivitet inom vård och omsorg redovisas inom målområde 1 och målet – Effektiv resursanvändning och hög kvalité i socialnämndens verksamheter.</p>
Målområde 3 – Tillväxt och demografi	Inget mål eller uppdragstilldelning från kommunfullmäktige till socialnämnden inom aktuellt målområde.
Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden	Socialnämnden ska ta fram en strategi och plan för hur verksamheten i det ordinarie arbetet främjar digitala lösningar.

Socialnämndens uppdrag till förvaltningen

Socialnämndens resurser för att genomföra sitt uppdrag utifrån det av kommunfullmäktige fastställda reglementet finns organiserade inom socialförvaltningen.

Här beskrivs socialnämndens uppdrag till förvaltningen.

Uppdrag
<p>1) Stärka arbetsmiljöarbetet för att på så sätt skapa attraktiva och hälsosamma arbetsplatser</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none">- Öka frisknärvaron- Arbeta med kulturfrågan, hur är vi mot varandra, hur tar vi ansvar för vårt uppdrag och hur stärker vi det positiva klimatet och ”vi-känslan” - medarbetarprogrammet kommer att ingå i aktiviteten- Identifiera, analysera och skapa åtgärder utifrån avslutningssamtal med medarbetare
<p>2) Genomföra åtgärder och aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetarna samt matcha kompetensförsörjning mot verksamhetens behov. Detta med syfte att öka kvalitén och måluppfyllnaden i socialnämndens verksamheter</p> <p>Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget</p> <ul style="list-style-type: none">- Aktivt arbete utifrån SKR:s 9 strategier för kompetensförsörjning 1. använd kompetensen rätt, 2. förläng arbetslivet, 3. prioritera arbetsmiljöarbetet, 4. rekrytera bredare, 5. stärk ledarskapet, 6. stöd medarbetarnas utveckling, 7.sök nya samarbeten, 8. utnyttja tekniken smart, 9. öka heltidsarbetet.- Ta fram en plan för kompetenshöjande insatser inom området yrkessvenska

Uppdrag

- 3) Se över chefsuppgifterna i syfte att skapa goda organisatoriska förutsättningar för ett hållbart ledarskap, vilket är en förutsättning för hög frisknärvaro på enheterna samt för ökad kvalitet i verksamheterna.

Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget

- Genomföra regelbundna mätningar av chefernas organisatoriska och sociala arbetsmiljö
- Identifiera och reducera administrativa chefsuppgifter som inte skapar värde i relation till verksamhetens mål och/eller uppdrag
- Identifiera, analysera och skapa åtgärder utifrån medarbetarsamtal och avslutningssamtal med chefer.

- 4) Konkretisera vad som är att betrakta som det kommunala ansvaret samt vilken service och ambitionsnivå som rimlig när resurserna ska räcka till fler.

Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget

- Uppdatera socialnämndens vägledande riktlinjer för biståndsbedömning och LSS-insatser.
- Uppdatera och revidera servicedeklarationer och handlingsplaner

- 5) Ta fram en nämndspecifik resursfördelningsmodell

Aktiviteter på förvaltningsövergripande nivå för att nå måluppfyllnad i uppdraget

- Fortsätta arbetet med att ta fram en resursfördelning modell
- Integrera resultat från kostnad per brukare i arbetet med resursfördelningsmodell

Socialnämndens mål för arbetet med de program som beslutats av kommunfullmäktige

De av kommunfullmäktige beslutade program som ska följas upp i delårsrapport och årsredovisning presenteras nedan. Socialnämnden anger mål och förvaltningen planerar och genomför aktiviteter för att uppnå målen. I de program där det finns mål angivna förhåller sig förvaltningen till dessa och genomför aktiviteter.

Program	Mål från program	Målsättningar och aktiviteter
Suicidprogram	<p>1. Höja kunskapen om suicid samt suicidprevention hos förtroendevalda, chefer, medarbetare och invånare.</p> <p>2. Skapa struktur för och säkerställa samverkan kring det suicidpreventiva arbetet internt i kommunen samt med externa aktörer.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Planera för och genomför en kompetenshöjande insats.• Aktualisera uppdraget inom ramen det den lokala och regionala samverkansstrukturen
ANDTS program	<p>1. Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel om pengar ska minska.</p> <p>2. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska.</p> <p>3. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak eller spel om pengar ska successivt minska.</p> <p>4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.</p> <p>5. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och</p>	<ul style="list-style-type: none">• Fokusera på insatser och kunskapshöjande åtgärder för medarbetare som möter barn och unga• Samverka och samarbeta aktivt med övriga berörda förvaltningar och externa samverkansorganisationer.• Sträva efter en lättillgänglig socialtjänst

Program	Mål från program	Målsättningar och aktiviteter
	skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak eller spel om pengar ska minska.	
Kultur och fritidsprogram	1. Verksamheter för barn och unga som väljer att inte delta i organiserat föreningsliv ska främjas.	<ul style="list-style-type: none">• Samverka med förvaltningen för kultur-evenemang och fritid.
Ekologiskt hållbarhetsprogram	1. Resefria möten prioriteras när det är ändamålsenligt.	<ul style="list-style-type: none">• Tydligt styra mot digitala möten• Vid behov av resa ska kollektivtrafik tillämpas där det är praktiskt genomförbart.• Minska andelen fordon och transporter med fossila drivmedel bland annat för att minska utsläpp av luftföroreningar och trafikbuller. Fordonsflottan ska ge lägsta möjliga utsläpp.

Socialnämndens verksamheter

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet i kommunen avser arvode för kommunens förtroendevalda.

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
0,52	0,52	0,52	0,52	0,52	0,52

Äldreomsorgen

Äldreomsorgens uppdrag är organiserat i flertalet enheter som tillsammans ansvarar för verkställighet inom SoL. Det innefattar exempelvis verksamheterna hemtjänst i ordinärt boende, korttidsboende, dagverksamhet, särskilt boende, bostadsanpassning samt verksamheter för kommunal hälso- och sjukvård, rehabilitering och omvårdnad.

Inför budget 2023 har de budgeterade årsarbetarna ökat kraftigt vilket främst beror den utökning som fullmäktige beslutade om under våren 2022 i ärende 22KS3. Där tilldelades Socialförvaltningen 3 970 tkr avsedda för personalförstärkningar inom äldreomsorgen. Fullmäktige beslutade även om att förstärka socialförvaltningens ram med ytterligare 1 423 tkr som kompensation för förändrat arbetstidsmått. Förändringen av arbetstidsmått påverkar de verksamheter där medarbetare arbetar natt.

Inför budget 2024 har antalet åa ökat vilket beror ökad bemanning inom sjuksköterskeverksamheten samt utökningen på korttidsboendet syrenen.

Antal årsarbetare

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
235,71	247,06	251,56	251,56	251,56	251,56

Funktionsstöd

Funktionsstöd uppdrag är organiserat i tre enheter och enheterna ansvarar tillsammans för verkställighet utifrån LSS och Sol (socialpsykiatri). Det innefattar exempelvis förvaltningens gruppboendestäder, daglig verksamhet, daglig sysselsättning, kontaktpersoner, personlig assistans, boendestöd, barnkortidsvård och ledsagning.

Inför budget 2023 har årsarbetarna ökat kraftigt vilket främst beror på den utökning som fullmäktige kompenserade för avseende förändrat arbetstidsmått. Inom funktionsstöd tillkom under 2022 även ett nytt försäkringsärende som genererade fler årsarbetare i budget 2023, där utökningen finansierades med ersättning från Försäkringskassan.

Inför budget 2024 har årsarbetarna minskat vilket beror på färre assistansärenden. Personalbudgeten inom gruppboendestäderna är förstärkt, men är fortsatt underbudgeterad.

Antal årsarbetare

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
57,53	64,70	61,41	61,41	61,41	61,41

Individ- och familjeomsorg

Individ och familjeomsorgens uppdrag är organiserat i två enheter och ansvarar tillsammans för verkställighet utifrån Sol, LVU och LVM. I individ- och familjeomsorgen ingår barn- och ungdomsvård, missbruksvård för vuxna, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd och familjerätt. Den hjälp och det stöd som ges är till exempel ekonomiskt bistånd till hyra och mat, missbruksbehandling, familjebehandling och förebyggande och uppsökande verksamhet med mera. Verksamheten innefattar även ett drogförebyggande arbete. I budgeten nedan ingår endast ungdomscoachen under 2023, då resterande personal redovisas under gemensam verksamhet.

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
0	1	1	1	1	1

Flykting mottagande

Förvaltningen har 1,0 årsarbetare anställd för att arbeta med flyktingmottagande samt 0,55 årsarbetare anställd inom verksamheten för ensamkommande flyktingbarn.

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55

Gemensam verksamhet

Verksamheten innefattar personalkostnader för socialförvaltningens administrativa personal. Här ingår samtliga chefer, administratörer, handläggare, socialsekreterare, biståndshandläggare med mera. Inför 2024 har en utökning av tjänster gjorts som avser chefer och biståndshandläggare. Ytterliggare en förändring är att resurs- och bemanningseenheten har tillkommit där förvaltningen tidigare köpt tjänsten internt. Personalbudgeten innehåller även 1,5 årsarbetare i gemensamma verksamheter som finansieras genom statsbidrag via Regionen under benämningen Nära vård och medlen finns under 2023 och 2024.

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
45,20	47,70	53,70	53,7	53,7	53,7

Verksamhetsstatistik

	Bokslut 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Vård och omsorg						
Antal personer med hemtjänst, genomsnitt per månad (<i>exkl trygghetslarm och delegerad HSL</i>)	277	335	300	300	320	320
Planerad tid i hemtjänst per år	87 424		80 000	80 000	82 000	82 000
Utförda timmar i hemtjänst per år	60 531		64 600	64 600	66 600	66 600
Antal personer i särskilt boende, genomsnitt per månad	116	116	116	116	116	116
Individ- och familjeomsorg						
Institutionsplaceringar barn 0-20, antal dygn	355		365	365	365	365
Institutionsplaceringar HVB vuxen 21 -, antal dygn	259		300	300	300	300
Familjehem SoL, antal dygn	5 669		6000	6000	6000	6000
Familjehem LVU, antal dygn	437		450	450	450	450
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd	113	160	130	130	130	130
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd, 18 – 25 år, > 3 månader	16	15	15	15	15	15
Funktionsstöd						
Antal personer i gruppboende Genomsnitt per månad	30	27	30	30	30	30
Antal personer med personlig assistans genomsnitt per månad (<i>exkl SFB</i>)	10	10	10	10	10	10
Antal personer i servicebostad	8	8	8	8	8	8

Verksamhetsåret 2024

Organisatoriska förutsättningar

Socialförvaltningens verksamheter kommer att ha ett fortsatt fokus på att identifiera viktiga strategiska områden med målbilden att skapa organisatoriska förutsättningar kopplat till socialnämndens uppdrag. Socialförvaltningen är i ett omställningsarbete från en reaktiv till proaktiv organisation vilket är en nödvändig omställning för att klara välfärdens utmaningar på kort och lång sikt. Det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet, förändring av arbetssätt och metoder, prioritering samt hög grad av samverkan och samarbete både internt och externt. Det här är ett långsiktigt arbete som kommer att vara prioriterat under året, och även kommande år, och effekten av omställningen kommer att komma över tid.

Hemmaplanslösningar

Utveckling av hemmaplanslösningar och tidiga insatser är en viktig strategi för socialförvaltningens verksamhetsområde individ och familjeomsorg. Hemmaplanslösningar är insatser i egen regi som ges i klientens hemmiljö och som syftar till att motverka ett mer omfattande stöd, och i vissa fall är det även ett alternativ till köpt vård och behandling. I begreppet utveckling av hemmaplansarbete inkluderas även arbetet med att rekrytera familjehem i egen regi. Hemmaplanslösningar och tidiga insatser syftar till både hög kvalitet och kostnadseffektivitet och det uppnås genom att utgå från brukarens behov och egna resurser i samspel med de resurser som förvaltningen förfogar över inom verksamhetsområdet. Det här är ett område som förvaltningen har arbetet målinriktat och systematiskt med under lång tid och det är ett arbete som kommer att fortgå.

Informationssäkerhet och digitalisering

Med stöd av statsbidrag har socialförvaltningen tillfälligt utökat verksamheten med en utvecklingsledare med fokus på IT och digital utveckling. Utifrån behov och medveten satsning kommer förvaltningen under 2024 att se över alla verksamhetssystem samt vilka resurser systemen kräver i form av systemförvaltare, objektspecialister mm samt säkerställa hantering av informationssäkerhet. Detta är ett område som är eftersatt och som lett till sämre kontroll, felaktiga statistiska uppgifter samt eventuellt en ineffektiv verksamhet. Att identifiera behov och möjligheter när det gäller utveckling och implementering av välfärdsteknik ingår också i uppdraget och kommer att vara ett av förvaltningen fokusområden under 2024.

Planering och bemanningsstrategier

Tidigare genomförda utredningar har påvisat att det finns brister inom förvaltningens resurs och bemanningsstrategiska arbete och det arbetet som har initieras under 2023 kommer att fortgå under 2024.

Socialnämndens egna formulerade mål och indikatorer utifrån aktuella målområden

Mål och indikatorer

Syftet med målen och indikatorerna är att de ska användas som stöd vid bedömning av måluppfyllelse för aktuellt målområde. Socialnämndens egna formulerade mål och indikatorer ska inkluderas i helhetsbedömningen av de av kommunfullmäktige beslutade målområdena. Bedömningen av måluppfyllelse görs både utifrån nivå och trend.

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Mål och indikator 1: - bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Personalomsättning – andel av medarbetare som slutat genom egen uppsägning ska minska och nå en nivå som är att betrakta som en sund personalomsättning.

Metod/mått: Data ur personec - procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Personalomsättning i procent	16,4%	6,8%	12%	10%	10%	10%

Mål och indikator 2: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Den indirekta och direkta brukartiden inom hemtjänstens verksamhetsområde ska ligga på en nivå som är resurseffektiv givet förutsättningarna.

Metod/mått: Data ur systemet Time Care planering – procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Direkt och indirekt brukartid	54%	69,4%	65%	65%	70%	70%

Mål och indikator 3: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Genomförande av internkontroll utifrån angivna kvalitetsmått.

Metod/mått: Mätning av egenkontroller - procent

Adressering: Socialförvaltningen

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Egenkontroller utförs enligt rutin	25%	46,3%	100%	100%	100%	100%

Mål och indikator 4: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter.

Upplevelsen av kvalitet från de personer som använder socialnämndens tjänster.

Metod/mått: Data från nationell brukarundersökning via Kolada – procent

Adressering: Verksamhetsområdet Vård och omsorg och funktionsstöd

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Andel personer på särskilt boende som upplever att personalen alltid/oftast tar hänsyn till brukarens önskemål om hur hjälpen ska utföras.	82%	83%	85%	85%	90%	90%
Andel personer på särskilt boende som är ganska/mycket nöjda med sitt boende.	84%	70%	85%	85%	90%	90%
Andel personer på särskilt boende som är nöjd/mycket nöjd med de aktiviteter som erbjuds på sitt boende	46%	62%	65%	70%	70%	70%
Andel personer med hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till	88%	89%	89%	90%	90%	90%

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
brukarens åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras						
Andel personer med hemtjänst som är ganska/mycket nöjda med hemtjänsten	87%	88%	85%	85%	90%	90%
Andel brukare som trivs på sin dagliga verksamhet utifrån LSS	Ny indikator	Ny indikator	70%	70%	70%	70%
Andel brukare inom daglig verksamhet LSS som får bestämma om saker som är viktiga	Ny indikator	Ny indikator	70%	70%	70%	70%
Andel brukare som känner sig trygg med personalen hemma - gruppbostad	Ny indikator	Ny indikator	70%	70%	70%	70%

Målområde 2 - de kommunala kärnverksamheterna

Mål och indikator 1: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en äldreomsorg som är trygg och väldimensionerad

Tillgodose den enskildes behov av trygghet vid hemgång från slutenvård genom insatsen trygg hemgång

Metod/mått: Verksamhetssystem – antal beslut om trygg hemgång

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Antal verkställda beslut om trygg hemgång	5	36	öka	öka	öka	öka

Mål och indikator 2: Bäring på kommunfullmäktiges uppdrag avseende att socialnämnden ska ha ett rehabiliterande och sjukdomsförebyggande förhållningssätt i sina verksamheter.

Stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv utifrån den enskildes behov och resurser genom upprättande av genomförandeplan.

Metod/mått: Verksamhetsystem – andel individer %

Adressering: Vård och omsorg, funktionsstöd och IFO

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Andel individer med aktuell genomförande plan	67	86,5	100	100	100	100

*verkställighet på minst 4 veckor

Mål och indikator 3: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter

Andel familjehem i egen regi ska öka

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – andel %

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Andel familjehem i egen regi ska öka	68	53	100	100	100	100

Mål och indikator 4: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter samt målet att alla invånare ska ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Antal individer under 25 år som har erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader ska minska

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – antal

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Antal individer som är under 25 år och som erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader	26	15	10	10	10	10

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Ingen måltilldelning inom området från kommunfullmäktige till socialnämnden

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Mål och indikator 1: Bärning på kommunfullmäktiges mål avseende att digitaliseringen inom socialnämnden ska öka

Antal individer inom vård och omsorg med tillsyn via trygghetskamera

Metod/mått: Data från timecare planering – antal individer med tillsyn via trygghetskamera

Adressering: Vård och omsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Antal individer med tillsyn via tillsynskamera	Data saknas	3	öka	öka	öka	öka

Mål och indikator 2: Bärning på kommunfullmäktiges mål avseende att digitaliseringen inom socialnämnden ska öka.

Antal beslut genom förenklad biståndsbedömning ska öka

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – antal

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Antal beslut genom förenklad biståndsbedömning ska öka	Data saknas	2	öka	öka	öka	öka

Mål och indikator 3: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter

Andel familjehem i egen regi ska öka

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – andel %

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Andel familjehem i egen regi ska öka	68	53	100	100	100	100

Mål och indikator 4: bäring på kommunfullmäktiges mål avseende att socialnämnden har en effektiv resursanvändning och hög kvalitet i sina verksamheter

Antal individer under 25 år som har erhållit försörjningsstöd längre än 3 månader ska minska

Metod/mått: Data från verksamhetsstödsystem – antal

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Utfall	Utfall	Mål	Mål	Mål	Mål
År	2022	2023 DÅ	2024	2025	2026	2027
Antal individer som är under 25 år och som erhållit försörjningsstöd längre än tre månader	26	15	10	10	10	10

Driftbudget socialnämnden 2024-2027

Kommunfullmäktige beslutade att tilldela socialförvaltningen en nettoram som uppgår till 284 717 tkr i ärendet budget och mål 2024 med plan 2025–2027 (KF §105) datum 2023-06-19. Därefter har budgetramen justerats med lönerevision 2023 och justeringen uppgår 6 903 tkr samt lönerevisionen för jan-mars 2024 som uppgår till 2 301 tkr. Ramen inklusive lönejustering uppgår till 293 921 tkr. I den tilldelade ramen finns det riktade medel där 3 000 tkr avser trygghemgång, 190 tkr vårdsvenska och 1 000 tkr avsedda för friskvård.

Tabellen nedan avseende innehåller inte kapitalkostnader och interna köp av tjänster inom kommunen. Kapitalkostnader och de större delarna av de interna köp av tjänsterna får förvaltningen kompensation för och ingår inte i år 2022 års utfall.

Inför budget 2022 tillfördes socialnämndens budget om totalt 500 tkr till en permanent utökning för att möjliggöra arbete med operativa insatser kopplat till arbetet avseende droger samt till barn och ungdomar som riskerar att fara illa. Tjänsten tillsattes under 2022 och finns kvar i budget 2024, men ramförstärkningen täcker inte den totala kostnaden för tjänsten.

Under 2023 förstärktes socialförvaltningens ram med 150 tkr avsedda för arbetsskor till vård och omsorgspersonal. Från år 2024 uppgår beloppet till 75 tkr per år och finns avsatta centralt under socialchef.

Inför 2024 har kommunfullmäktige tilldelat medel för ökade förbrukningskostnader på 555 tkr, och i budget 2024 har enheterna inom respektive verksamhet fått en förstärkt driftsbudget. Förstärkningen avser främst budget avsedd för livsmedel, drivmedel men även skyddsmaterial som behövs vid brukar nära vård. Förstärkningen baseras på utfall under tidigare år, men det är osäkert om förstärkningen kommer vara rimlig. Tilldelningen från fullmäktige har inte fullt ut täckt den totala kostnadsökningen.

Förändringar jämfört med tidigare år

Socialförvaltningen tilldelades en politisk prioritering på 3 mnkr, benämnd som utökning syrenen trygg hemgång. Förvaltningen har förstärkt syrenens budget med ca 1,5 mnkr, vilket motsvarar 2,75 åa. Det innebär att 14 platser är budgeterade inför 2024. Utöver det har utökningen finansierat en ny tjänst inom bistånd (1 åa) för att förbättra förutsättningarna till att verkställa och följa upp beslut samt finansiera del av tjänst för chef inom planeringsenheten.

I jämförelse med tidigare år har organisationsförändringar genomförts som påverkar IFO och funktionsstöd. I budget 2024 är det en verksamhetschef för funktionsstöd och IFO, samt 3 enhetschefer inom funktionsstöd och 2 enhetschefer inom IFO. Det innebär att budget fördelats om mellan områdena.

Förvaltningen tilldelades en ramförstärkning på 3 mnkr som kompensation för statsbidrag som tidigare varit riktade och som förvaltningen sökt från Socialstyrelsen. Bidragen är inför 2024 klassificerade som generella och är del av den totala finansieringen av kommunens verksamhet. Förstärkningen på 3 mnkr har i sin helhet finansierat personalförstärkningar inom kommunens hälso- och sjukvårdsenhet.

Kommunen utför personlig assistans till färre brukar i jämförelse med tidigare år, det innebär att budget för intäkterna har sänkts. Personalbudgeten har inte kunnat sänkas med motsvarande intäktsbortfall då det krävs en viss nivå på grundbemanning för att få ihop schemat med nuvarande

Askersunds

K O M M U N

sysselsättningsgrad hos medarbetare. Det har även skett en ökning av beviljade timmar för de brukare som har beviljats assistans.

400 tkr avsedd för bostadsanpassningar har fördelats om för att förstärka driften inom äldreomsorgen.

Inom dagvården har budget minskats med ca 100 tkr i enlighet med tidigare presenterade åtgärder för en budget i balans. Budget har minskats ned på den del som avser dagrehabilitering och avser 0,2 åa.

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	68 205	42 131	42 857	42 857	42 857	42 857
Kostnader	-353 902	-325 953	-336 778	-337 364	-337 967	-338 587
Nettokostnad	-285 697	-283 822	-293 921	-294 507	-295 110	-295 730

Driftbudget (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Politisk verksamhet	-836	-817	-851	-860	-870	-890
Äldreomsorg	-166 284	-172 339	-174 362	-174 601	-174 794	-175 00
Funktionsstöd	-51 909	-49 079	-51 137	-51 246	-51 446	-51 440
IFO	-21 583	- 15 036	- 15 336	-15 500	-15 600	-15 700
Flyktingverksamhet	6	-31	0	0	0	0
Gemensamma verksamheter	-45 091	- 46 520	- 52 235	-52 300	-52 400	-52 700
Summa	-285 697	-283 822	-293 921	-294 507	-295 110	-295 730

Investeringsbudget

I den av fullmäktige beslutade budget och mål 2024 med plan 2025–2027 (KF §105) som beslutades 2023-06-19, ges nämnderna i uppdrag att ta fram planer för reinvesteringar, utvecklingsprojekt och övriga investeringar. Kommunens definition på en investering är att värdet ska uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp och ha en livslängd om minst tre år.

I tabellen nedan framgår förslag till investeringsbudget 2024 och plan för åren 2025–2027. Majoriteten av investeringarna är reinvesteringar. Inom kategorierna möbler och inventarier samt sängar och liftar förekommer det att verksamhetens behov av enstaka inköp inte klassificeras som investering utan som drift, se mer under avsnitt framtid på s 27.

IT-teknik äldrevård är en politiskt prioritering. Arbetet fortlöper med att identifiera alternativ och investeringen ligger i plan för samtliga år fram till 2027. Det finns ytterligare 100 tkr avsedda för IT-teknik, men som inte endast är riktade till äldrevård.

Utbyte samt nyanskaffning av möbler och inventarier som avser kontinuerliga utbyten av inventarier inom förvaltningen. Syftet med anslaget är att kunna hålla en acceptabel nivå på de möbler och inventarier som finns inom förvaltningen avseende funktionalitet och tillgänglighet. Identifierade behov under 2024 avser främst möbler till personalutrymmen inom verksamhetsområdena, men i beloppet ingår även budget för utbyte av inventarier till tvätteriet på smedsgården. Summan avser även att finansiera utbyte av lås som installeras hemma hos brukare som är i behov av hemtjänst samt rullstolar med motorer. I samband med bygge av nytt vårdboende kommer behovet av inköp av möbler och inventarier öka kraftigt, men det bedöms uppkomma efter år 2027.

Budget för verksamhetssystem avser inköp av nya moduler med målsättningen att uppnå ett effektivare arbetssätt. Verksamhetssystem är nödvändiga och utvecklingen inom området går fort. Från år 2026 äskas ett större belopp än tidigare år då befintliga avtal löper ut under år 2027 och det finns behov av att förlänga eller upphandla på nytt.

Budget avseende fordon har tidigare avsett utköp av bilar vid leasingavtals upphörande. Förvaltningen ser ett behov av att bredda användningsområdet så att posten även kan nyttjas till inköp av exempelvis mopeder, elcyklar, elsparkcyklar eller andra typer av fordon.

Budget avseende sängar och liftar är årligen återkommande, då gamla inventarier byts ut vid behov.

En ny post i investeringsbudgeten avser skrivare. Tidigare år har kommunen hyrt, men från 2023 ska kommunen köpa skrivarna. Belopp för budget är årligen återkommande.

En ny post i budget 2024 avser trygghetslarm, där en upphandling förväntas avslutas under 2024. I nuvarande avtal hyr förvaltningen larm, men i samband med ny upphandling förväntas det vara mer ekonomiskt fördelaktigt att köpa larmen. Kostnaden förväntas uppgå till ca 1 mnkr, och baseras på ett antal av 400 larm. Posten är högst osäker då analys av verksamhetsbehov pågår. För att finansiera investeringar har budget under 2024 omfördelats från andra poster.

Investeringsbudget (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Övriga investeringar	-0	-100	-100	-100	-100	-100
Reinvestering nämnder	-1 286	-2 200	-2 200	-2 220	-2 340	-2 355
Summa	- 1286	-2 300	-2 300	-2 320	-2 440	-2 455

Investeringsbudget (tkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Projekt It-teknik äldrevård	0	-100	-100	-100	-100	-100
Summa övriga investeringar		-100	-100	-100	-100	-100
Projekt möbler, inventarier, inredning	-288	-250	-350	-450	-460	-395
Projekt verksamhetssystem	-532	-700	-700	-800	-1 110	-1 200
Projekt fordon	-167	-300	-100	-310	-310	-300
Projekt larm	0	0	-900	-200	0	0
Projekt sängar och lyftar	-133	-255	-100	-260	-260	-260
Projekt desinfektormaskin	-166	0	0	0	0	0
Projekt skrivare	0	-100	-50	-100	-100	-100
Projekt WIFI - smedsgården	0	-100	0	0	0	0
Projekt IT- teknik	0	-165	0	-100	-100	-100
Projekt tält återbruket	0	-230	0	0	0	0
Projekt bladderscan	0	-100	0	0	0	0
Summa reinvesteringar	-1 286	-2 200	-2 200	-2 220	-2 340	-2 355
SUMMA	-1 286	-2 300	- 2 300	-2 320	-2 440	-2 455

Framtiden

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre i relation till färre i arbetsför ålder gör att vi kommer att behöva göra stora förändringar inom socialförvaltningen kommande år. Det kommer inte att finnas personal för att utföra den vård och omsorg och andra insatser som vi är vana vid att se idag. Digitala lösningar måste komplettera personella resurser och det finns en prognostisk osäkerhet avseende in vilken omfattning en ökad äldre befolkning kommer att påverka socialnämndens ansvarsområde. Utifrån SKR:s beräkningar så kommer andelen invånare i Askersunds kommun som är 80 år och äldre att öka med 60% fram till 2031 vilket är en hög andel sett till det nationella snittet på 47%. Dock kommer förändrade arbetssätt och en omförhandling av samhällskontraktet påverka omfattning och innehåll i behovsbilden framåt.

År 2022 var andelen kommuninvånare som var 65 år eller äldre 29,5 % medan [Region Örebro läns](#) befolkningsprognos uppskattar att andelen kommer att öka till 30,9 % år 2027. Samtidigt visar samma prognos att antalet kommuninvånare förväntas sjunka till 2027, men att antalet över 65 år är högre. Det visar på ökad efterfrågan av socialförvaltningens tjänster.

Folkmängd efter ålder, kön, kommun och tid

I ålderspyramiden till höger visas folkmängden per åldersgrupp och kön. Demografisk försörjningskvot anger hur många fler varje person i åldern 20-64 år i genomsnitt behöver försörja förutom sig själv. Försörjningskvotens förändring över tid visas tydligare på nästa rapport sida.

Välj vilket år och vilka kommuner som skall visas nedan. Väljs inga (eller alla) kommuner visas hela Örebro län.

År
2027

Nu visas prognos
för år 2027

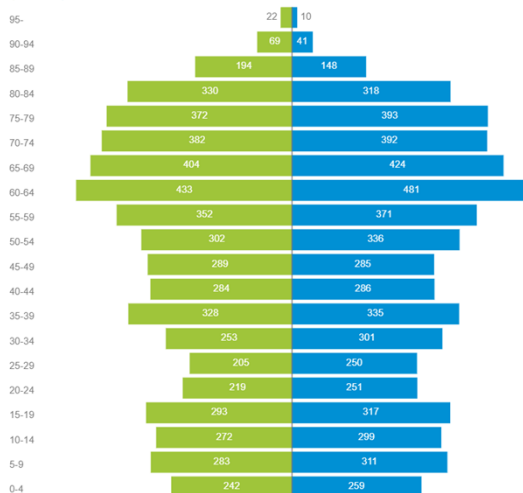
- Kommun
- Märkera alla
 - Askersund
 - Degerfors
 - Hallsberg
 - Hällefors
 - Karlskoga
 - Kumla
 - Laxå
 - Lekeberg
 - Lindesberg
 - Ljusnarsberg
 - Nora
 - Örebro

Folkmängd efter kommun

Folkmängd efter ålder och kön

● Kvinnor ● Män

Demografisk försörjningskvot

1,04

Andel 0-19 år

20,1 %

Andel 20-64 år

49,1 %

Andel 65- år

30,9 %

Ålder	Folkmängd	Andel kvinnor
0-17 år	2039	48,0 %
18-29 år	1164	46,0 %
30-44 år	1787	48,4 %
45-64 år	2849	48,3 %
65-79 år	2367	48,9 %
80- år	1131	54,4 %
Totalt	11336	48,8 %

Förändrade lagkrav

Regeringen har aviserat att de har för avsikt att gå vidare med förslaget om en ny kompetensbaserad och förebyggande socialtjänstlag. Om lagförslaget blir antaget kommer det att ställas krav på att kommunerna ska arbeta ännu mer förebyggande, kunskapsbaserat, jämställt, jämlikt och tillgängligt med brukaren i fokus, samt ställa om från biståndsprovade till öppna insatser. Utredningens förslag är att den nya lagstiftningen ska träda i kraft i juni 2025. Bedömning och analys avseende resursbehov har ännu inte genomförts inom förvaltningen

Utredningen om en ny äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens ”ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41) har också presenterats och varit ute på remiss. Utredningen föreslår en särskild äldreomsorgslag som ska komplettera den nya socialtjänstlagen. Lagen ska förtydliga äldreomsorgens uppdrag och innehåll samt skapa förutsättningar för en nationellt sett mer likvärdig äldreomsorg med god kvalitet. De nya målen i lagen har ett förebyggande perspektiv, hälsofrämjande inslag samt fokus på att stödja funktionsförmåga och öka tillgänglighet. Exempel på områden som förtydligas i förslag till äldreomsorgslag är stärkt medicinsk kompetens på ledningsnivå i kommun och region, att verksamheten ska planeras för att stödja kontinuitet, krav på samordning och individuell planering, fast omsorgskontakt på särskilt boende samt bättre förutsättningar för första linjens chefer. Det finns i dagsläget inget förslag på när den nya lagstiftningen ska träda i kraft dock kommer ett sådant beslut att kräva ett ökat resursbehov inom vård och omsorg.

Samsjuklighetsutredningen (SOU 2023:5 från delar till helhet) kan också komma att påverka det kommunala uppdraget då riktningen i utredningen innebär förändring av nuvarande uppdrag och ansvarsfördelning för målgrupp missbruk och samsjuklighet. Utredningens förslag är att delar av den nya lagstiftningen ska träda i kraft under 2024 och delar under 2025. Bedömning och analys avseende resursbehov har ännu inte genomförts inom förvaltningen.

Ekonomi

De kommande åren förväntas flertalet bidrag från Socialstyrelsen bli generella i stället för riktade. Det innebär att bidragen kommer vara en del av den grundram som fullmäktige beslutar om i stället för att förvaltningen ansöker från Socialstyrelsen. Utifrån nuvarande känd information om beloppens storlek så förväntas den ramförstärkning framåt vara betydligt lägre än det totala belopp som förvaltningen beviljats från Socialstyrelsen de senaste åren. Det kommer försvåra socialförvaltningens ekonomiska förutsättningar framöver. Likt tidigare år är det svårt att få klarhet i vilka bidrag samt vilka belopp som förväntas vara aktuella under kommande år, vilket försvårar planeringsförutsättningarna mellan åren.

Driftbudget

Behov av personella resurser

Förvaltningen har under året identifierat att personalbudgeten är otillräcklig inom gruppboende i verksamhetsområdet funktionsstöd. Verksamheten arbetar aktivt med schemat, och att anpassa det efter de nya reglerna kring 11-timmars dygnsvila som började gälla under hösten 2023. Inom flertalet av våra gruppboende är inte budgeten rimlig. Tildelningen behöver vara högre om vårdbehov ska kunna tillgodoseas och samtidigt upprätta schema som uppfyller aktuella arbetstidslagar.

Under början på 2024 kommer dygnsviloförändringarna ske för de som har särskild jour, det kommer att påverka barnkorttids men det är ännu okänt i vilken omfattning och förändringen kommer även att påverka de kommande åren.

Förvaltningen har två verkställda vårdnadsöverflyttar som tidigare varit familjehem. Det innebär att de kommer att generera en kostnad för arvode och omkostnad fram tills dess att barnet är 21 år. Från 2025 kommer kostnaden minst uppgå till 362 tkr i arvode och omkostnad, utöver det tillkommer personalomkostnader. Utöver de två verkställda vårdnadsöverflyttarna finns det ytterligare två fall som kan resultera i en vårdnadsöverflytt under 2024, men där omfattningen på kostnaderna ännu är okänd. Om vårdnadsöverflytt kommer verkställas kommer det vara en bestående kostnad under flertalet år.

Under året har det funnits ett stadigvarande behov av fler demensplatser inom särskilt boende än vad som finns i budget. Förvaltningen arbetar med att ta fram underlag för att identifiera effekter och konsekvenser av att ställa om platser från somatik till demens. En eventuell omställning av platser till demens kommer att innebära ett behov av förstärkt budget då tilldelning per brukare är högre. Det kommer öka behovet av personal med minst 0,64 åa under 2025.

Förvaltningen har under 2023 påbörjat genomlysning genom kostnad per brukare med målbilden att ta fram ett faktabaserat underlag inför kommande budgetprocesser. Utfallet av genomlysningen identifierar områden där effektivisering kan vara genomförbar.

Ökade kostnader

Förvaltningen upphandlar trygghetslarm, och har i samband med det utökade området för att även inkludera andra digitala lösningar. Behovet att trygghetslarm kommer att kvarstå, och upphandlingen kan medföra en ökad kostnad per larm under 2024, med helårseffekt 2025. Förhoppningen och ambitionen är att upphandlingen ska bidra till ett effektivare arbetssätt men förväntas i dagsläget inte innebära ett minskat behov av personell resurs. Under 2024 föreslås den nya upphandlingen finansieras genom investeringsbudget, men kan även komma att påverka driften.

Förvaltningen har under de senaste åren haft högre kostnader för placeringar än vad budgeten medger. Inom funktionsstöd finns det under 2024 tre aktiva placeringar som saknas i befintlig budget och som kommer att vara aktuella under de kommande åren med en årlig kostnad på minst 3,6 mnkr. Utöver det finns även flertalet aktiva placeringar inom IFO, både inom egna familjehem med även externa familjehem. Sett till samhällsutvecklingen avseende organiserad kriminalitet och behov av avhopparsinsats så är även det en faktor som kan komma att påverka placeringskostnaderna inom IFO framåt.

Det ekonomiska biståndet har de senaste åren genererat en budgetavvikelse kring 2,2 mnkr. Askersunds kommun har idag en relativt låg arbetslöshet, men om den börjar stiga kan det påverka det ekonomiska biståndet negativt. En ökad arbetslöshet genererar än sämre förutsättningar för de individer som står långt ifrån arbetsmarknaden, och som är i behov av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen har under de senaste åren haft högre kostnader än budgeterar för material som används vid nära vård av brukare, det innefattar bland annat handskar, munskydd, skoöverdrag. Förbrukningsmaterialet är nödvändigt för att upprätthålla säker vård. I budget 2024 har enheterna tilldelats förstärkt budget, men där full finansiering saknas. Inom äldreomsorgen är budget förstärkt med ca 1,7 mnkr, varav del har kunnat finansieras med ökade intäkter men inte allt. Budget är baserade på en genomsnittlig kostnad utifrån tidigare år.

Livsmedel är ytterligare ett område där budget har varit för låg i förhållande till utfallet. Inför budget 2024 har enheterna inom särskilt boende tilldelats en förstärkt budget med 688 tkr, varav del finansieras med ökade intäkter men inte allt. Budgeten är beräknad på att prisjustering kommer att ske under 2024. Utfallet har de senaste åren genererat ett budgetunderskott på 385 – 535 tkr.

Ett annat område som även haft ett betydligt högre utfall än budgeterat de senaste åren är inkontinenshjälpmedel som förskrivs av sjuksköterska, underskottet har uppgått till 150 – 200 tkr de senaste åren, och förvaltningen har inte haft möjlighet att omfördela de medlen från andra verksamheter.

Område	Uppskattat belopp (tkr)	Prioriteringsgrund	Övrigt	Aktuellt år
Personalkostnader funktionsstöd 3,25 åa	1 800	Underfinansierad budgetpost samt lagkrav	Beloppet förutsätter en om disponering av intäkter inom området.	Från 2025
Externa placeringar inom IFO	4 500	Underfinansierad budgetpost samt lagkrav	Varav minst 0,5 mnkr avser vårdnadsöverflytt.	Från 2025
Externa placeringar inom funktionsstöd	3 600	Underfinansierad budgetpost samt lagkrav	Flertalet aktiva placeringar som förväntas pågå under de kommande åren.	Från 2025
Personalkostnader inom Äldreomsorg	350	Underfinansierad budgetpost	Aktuell om avdelning behöver ställas om till demens.	Från 2025
Ekonomiskt bistånd	2 200	Underfinansierad budgetpost	Avvikelsen har varit kring 2,2 mnkr de senaste åren.	Från 2025
Driftsbudget	3 000	Underfinansierad budgetpost	Årligen återkommande budgetunderskott	Från 2025

Investeringsbudget

Nedan beskrivs kommande investeringsbehoven som ännu inte finns med i investeringsbudgeten.

Inventarier

Under 2023 påbörjades en upphandling av trygghetslarm, och i samband med upphandlingen gjordes en finansieringsanalys som visade att köpa enheterna kommer vara betydligt mer ekonomisk fördelaktigt. Utifrån den analysen har budget disponerats om från andra poster till trygghetslarm under 2024.

Under år 2027 löper avtalet ut för förvaltningens verksamhetssystem. För nuvarande avtal har en gemensam upphandling genomförts med grannkommunerna, och förvaltningen behöver planera för en ny upphandling i god tid. Investeringsbudget för 2026 och 2027 avseende verksamhetssystem är därmed höjd, men det råder stor osäkerhet kring kostnadsbilden av upphandlingen.

Verksamheten har årligen behov av möbler, inredning, liftar med mera, som inte är att klassificera som en investering då kriterierna inte uppfylls. Förvaltningen önskar därmed att kunna sänka investeringsbudgeten med uppskattningsvis 350 tkr från år 2025 för att i stället få en driftsförstärkning motsvarande kapitalkostnaderna för att finansiera inköp på driften.

Askersunds
K O M M U N

Ett nytt framtida vård- och omsorgsboende kommer att generera ett ökat behov av möbler och inventarier, men det behovet bedöms uppkomma efter år 2027. En mer detaljerad behovsanalys kommer att presenteras inom de närmsta åren när förutsättningarna för boendet är klara.

Bilagor

Specificering av utvalda verksamheter

Hemtjänst

Äldre, funktionshindrade och långvarigt sjuka som behöver hjälp och stöd i hemmet kan få detta av omvårdnadspersonal i hemtjänsten/hemsjukvården Under 2022 beslutades om förändring i arbetstidsmättet för natten samt en förstärkning av personal inom äldreomsorgen vilket medfört en ökning av årsarbetare i budget 2023. Personalbudget 2022 redovisas exklusive utökningen. Ingen förändring inför 2024.

Antal årsarbetare

Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
96,09	96,88	96,88	96,88	96,88	96,88

Särskilt boende

I kommunen finns idag två särskilda boenden som är avsedda för personer med behov av omvårdnad dygnet runt. Borgmästargården är ett särskilt boende för somatik med 16 lägenheter och Smedsgården är ett särskilt boende med 64 lägenheter för demens och 34 lägenheter somatik varav 2 lägenheter är för parboende. Under 2022 beslutades om förändring i arbetstidsmättet för natten samt en förstärkning av personal inom äldreomsorgen vilket medfört en ökning av årsarbetare i budget 2023.

Personalbudget 2022 redovisas exklusive utökningen. Under de kommande åren kan en eventuell omställning från somatik till demens innebära ett utökat behov av personal. Ett eventuellt nytt vårdboende efter 2027 kommer också innebära ett ökat behov av personal.

Antal årsarbetare

Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
92,67	102,43	102,43	103,00	103,00	103,00

Korttidsplatser

Korttidsplatser är en sängplats som kan erbjudas när den enskilde inte kan gå direkt hem till det ordinarie boende och behöver extra stöd under en kortare tid eller som avlastning eller växelvårdsplats. Under 2022 beslutades om förändring i arbetstidsmättet för natten samt en förstärkning av personal inom äldreomsorgen vilket medfört en ökning av årsarbetare i budget 2023. Personalbudget 2022 redovisas exklusive utökningen. Inför 2023 utökades personalbudget även med 0,75 åa som finansieras med intäkter som ökat då verksamheten utökat antal platser. Inför 2024 förstärktes ramen ytterligare och finansierades med tilldelad ramförstärkning.

Antal årsarbetare

Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
10,35	11,15	13,90	13,90	13,90	13,90

Sjuksköterskeverksamhet

Ansvarar för de hälso- och sjukvårdsinsatser som kommunen ansvarar för. Insatserna utförs både i medborgarnas ordinära boende samt på kommunens boenden inom både äldreomsorg och funktionsstöd. Inför 2024 förstärktes personalbudgeten med 2,45 åa som finansierades med ramförstärkning beslutad av fullmäktige.

Antal årsarbetare

Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
19,10	19,10	21,55	21,55	21,55	21,55

Arbetsterapeuter

Arbetsterapeuten bedömer, stödjer och tränar förmågor som behövs för att klara vardagen, till exempel att kunna klä sig, förflytta sig, klara matlagning med mera. De hjälper även till med utprovning av olika hjälpmedel och förändringar i hemmiljön som kan öka förutsättningarna för rehabilitering och ett självständigt liv.

Antal årsarbetare

Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0

Boendestöd och daglig sysselsättning

Inom kommunens finns en boendestödsgrupp och daglig sysselsättning via Svalan. Boendestödsgruppen arbetar både inom socialpsykiatri, funktionsstöd och individ- och familjeomsorgen.

Antal årsarbetare

Bokslut 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2027
7,5	8,50	8,50	8,50	8,50	8,50

Funktionsstöd

Enligt LSS kan insatser efter beslut ges i form av boende med särskild service, personlig assistans, ledsagarservice, avlösarservice i hemmet, kontaktperson, korttidsvistelse utanför det egna hemmet samt daglig verksamhet.

I kommunen finns totalt fem boenden med särskild service för vuxna och ett korttidsboende för barn och unga. Daglig verksamhet bedrivs vid Rondellen, återbruket Bumerangen och på boende Ekbacken. Både boenden och daglig verksamhet är belägna i Askersund. Vid behov som inte kan tillgodoses internt köps platser av externa vårdgivare.

Under 2022 beslutades även om förändring i arbetstidsmättet för natten samt en förstärkning av personal inom gruppboendestäder samt personlig assistans vilket medfört en ökning av årsarbetare.

Inför 2024 har ärenden inom den personliga assistansen minskat i jämförelse med föregående år på grund av färre ärenden. En personalförstärkning på gruppboendestaden TKV har genomförts, men är fortsatt otillräcklig för att täcka behovet.

Antal årsarbetare, funktionsstöd

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
57,53	64,70	61,41	61,41	61,41	61,41

varav gruppboendestäder

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
35,31	36,28	36,98	36,98	36,98	36,98

varav personlig assistans

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
9,74	15,94	11,95	11,95	11,95	11,95

varav daglig verksamhet

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
9,48	9,48	9,48	9,48	9,48	9,48

varav korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Individ- och familjeomsorgen/integration

I individ- och familjeomsorgen ingår barn- och ungdomsvård, missbruksvård för vuxna, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd och familjerätt. Den hjälp och det stöd som ges är till exempel ekonomiskt bistånd till hyra och mat, budget- och skuldrådgivning, familjerådgivning, boende i familjehem, behandling på institution, kontaktperson, kontaktfamilj, vård på hemmaplan vid missbruk genom deltagande i Solkraft, öppenvårdsinsatser via Familjecentralen, utredningar inför adoption samt utredningar av faderskap. Verksamheten innefattar även ett uppsökande och drogforebyggande arbete.

Inför 2022 utökades med en tjänst som ungdomscoach som redovisas under verksamhet övriga öppna insatser. Årsarbetarna nedan är exklusive våra egna familjehem.

Inför budget 2024 finns en utökning av biståndshandläggare som finansieras av budgetförstärkningen avsedd för trygghemgång och syrenen.

Antal årsarbetare, individ- och familjeomsorgen

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
19,80	20,8	21,8	21,8	21,8	21,8

varav barn- och ungdomsvård

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
9,25	9,25	9,25	9,25	9,25	9,25

varav missbruksvård för vuxna, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd och familjerätt

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
9,00	9,00	10,00	10,00	10,00	10,00

varav övriga öppna insatser, barn- och ungdomscoach

Bokslut 2022*	Budget 2023	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2027
0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

*Tjänst fanns med i budget 2022, men inte i ordinarie personalbudget. Utökningen skedde egentligen inför budget 2022.

Askersunds

K O M M U N

Integrationsverksamhet sker i överenskommelse med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande barn samt anordnande av boende i form av familjehem. Askersunds kommun tar även emot nyanlända invandrare.

Antal årsarbetare, integration

Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
1,55	1,55	1,55	1,55	1,55	1,55